

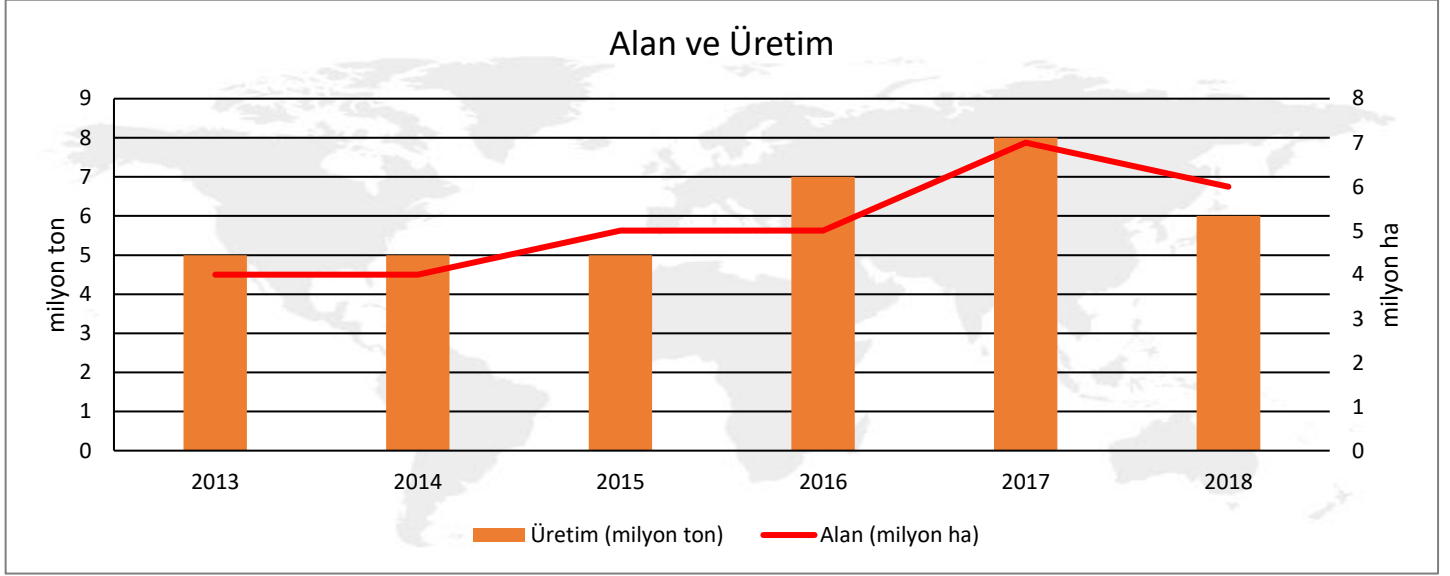

ÜRÜN MASALARI MERCİMEK BÜLTENİ

SAYI: 5

MART 2020

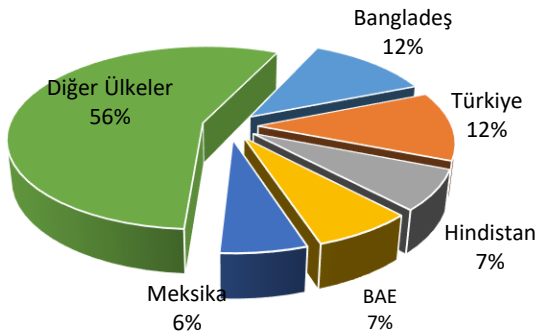
DÜNYADA MERCİMEK

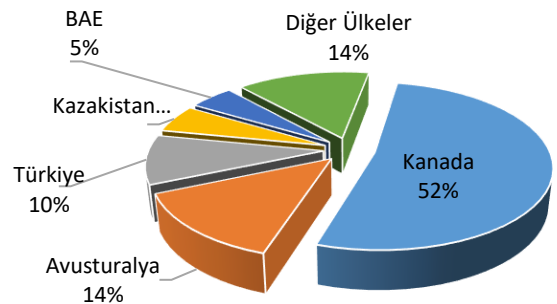
Kaynak: FAO,2020

Baklagiller sadece insan beslenmesi açısından değil samanındaki protein değeri ile hayvan beslenmesindeki protein açığının kapatılmasında da önemli yem kaynaklarından biridir. 2018 yılı FAO verilerine göre 6,1 milyon hektar alanda 6,4 milyon ton üretim gerçekleşmiştir. 2017 yılına göre üretim alanlarında artış mevcut iken küresel ısınmaya bağlı olarak yaşanan iklimsel sorunlar önemli üreticilerden Kanada ve Hindistan'ın üretim miktarlarında azalma yaşanmasına neden olmuştur. Dünya ortalama verimi 2017 yılında 109 kg/da iken 2018 yılında 104 kg/da olarak gerçekleşmiştir.

Mercimek İthalatı (2018)

Mercimek İhracatı (2018)

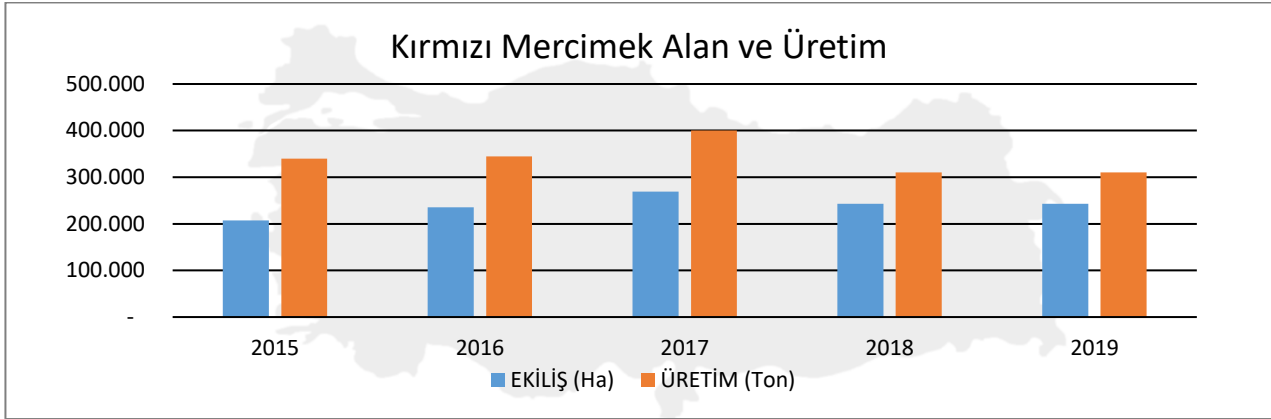

Kaynak: TradeMap,2019 (GTIP:071340)

Mercimek üretimi, doğa koşullarına hassas ve genellikle kuru alanlarda gerçekleştirilmektedir. İklimsel faktörlerdeki değişimler mercimek üretimini doğrudan etkilemektedir. Önemli üretici ve ithalatçı ülkelerden olan Hindistan'da iklim değişikliğine bağlı olarak doğal afetlerin artacağı ve bu durumun **Hindistan'ın daha fazla mercimek ithalatı yapmasına sebep olacağı öngörülmektedir.**

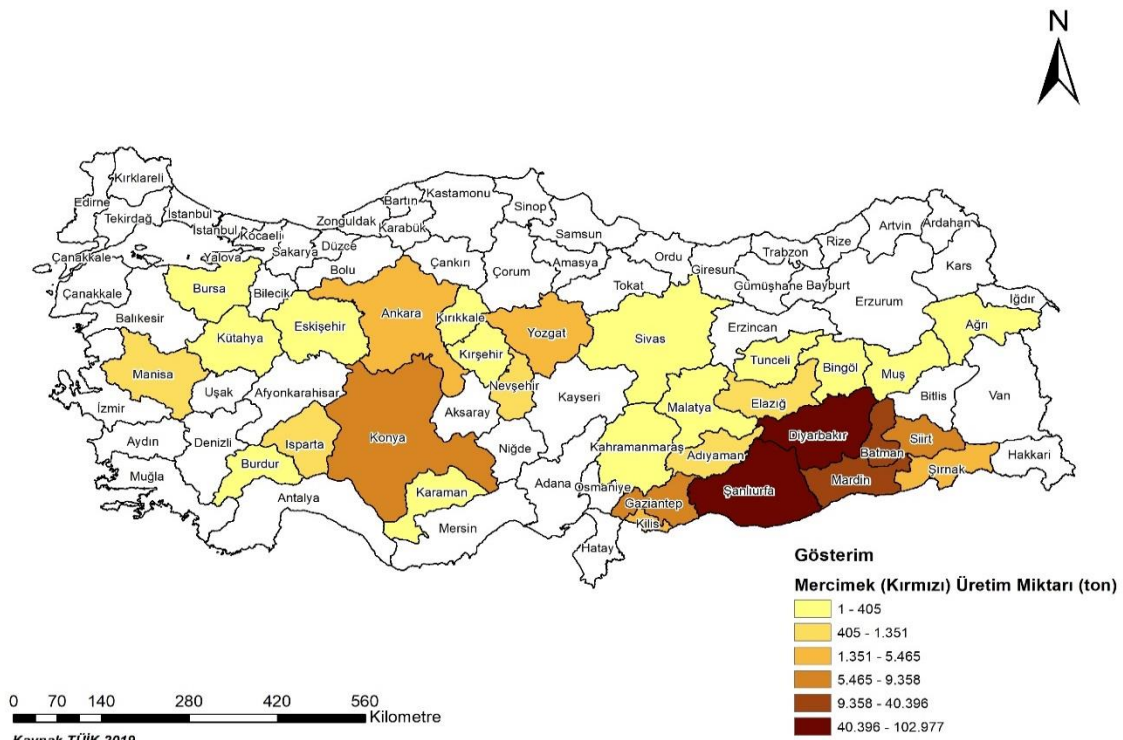
Dünya ihracatında 3. sırada yer alan ülkemiz, "Dahilde İşleme Rejimi" kapsamında ithalat gerçekleştirmektedir.

TÜRKİYE'DE MERCİMEK

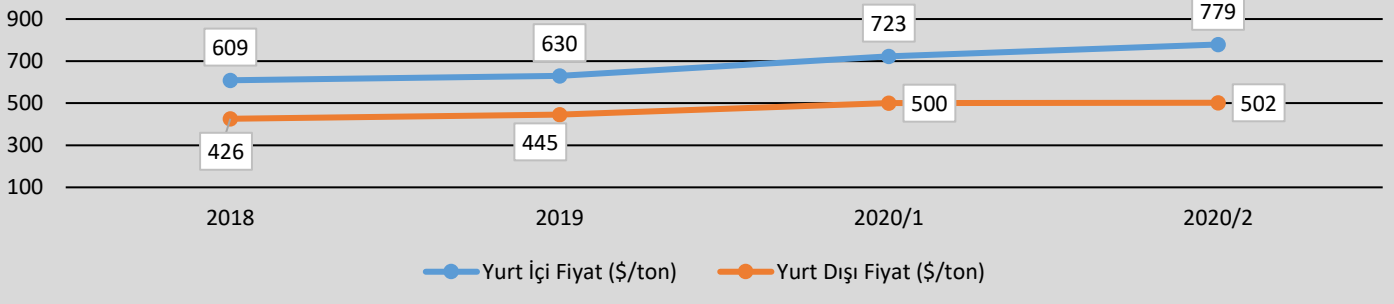

Kaynak: TÜİK, 2020

Ülkemizde diğer baklagil ürünleri gibi bir dönem düşüş yaşayan mercimek üretimi; yapılan destekleme ve proje uygulamaları ile göreceli bir artış göstermeye başlamış ise de istenen seviyelerde değildir. 2017 TÜİK verilerine göre kırmızı mercimek için yeterlilik oranı %89,6'dır. Kişi başı kırmızı mercimek tüketiminin 5 kg/yıl olduğu ülkemizde, yemek kültürü içerisinde kırmızı mercimeğin önemli bir yeri olması tüketim miktarını daha da arttırmaktadır.

Kırmızı Mercimek Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

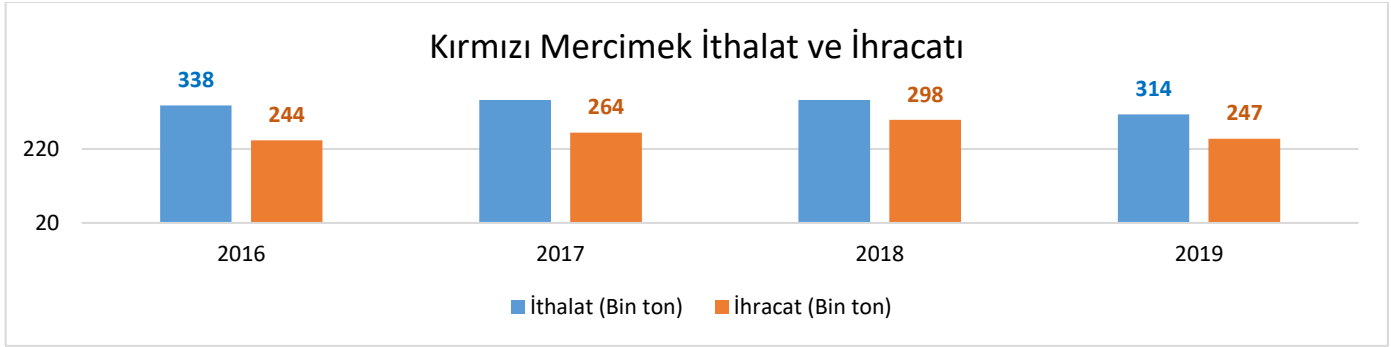

Kaynak: STATUP, Mersin Ticaret Borsası

Ülkemiz borsa fiyatları ve yurt dışı borsa fiyatları karşılaştırıldığında, ülkemiz mercimeğinin yurt dışı fiyatlardan daha yüksek fiyata işlem gördüğü anlaşılmaktadır. Lezzet, aroma ve mikro element bakımından zengin olan **ülkemiz mercimeği, dış ticarete de yüksek fiyatlara alıcı bulmaktadır.**

DIŞ TİCARET

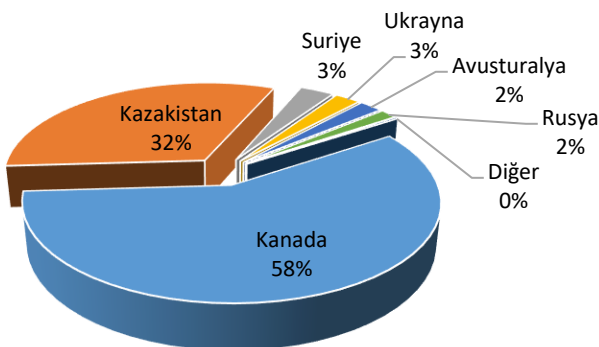
Kırmızı Mercimek İthalat ve İhracatı

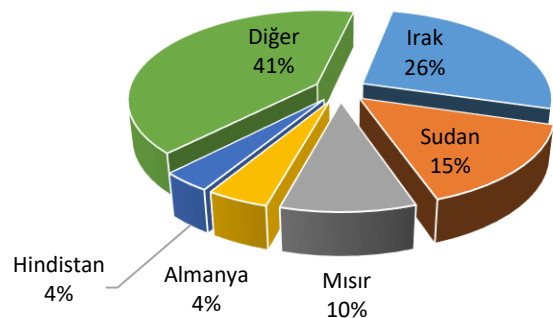
Kaynak: TÜİK 2020, (GTİP No: 7134000013, 7134000019)

Kırmızı mercimek ithalatı 2018 yılında **355 bin ton** iken 2019 yılında **314 bin ton** olarak gerçekleşmiştir. İhracat ise 2018 yılında **299 bin ton** iken 2019 yılında **248 bin ton** olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılı ithalat - ihracat dengesine bakıldığında ise kırmızı mercimekte yaklaşık **33 milyon dolarlık ülkemiz lehine** fark bulunmaktadır. 2019 yılı Ocak ayı ithalatı 27,6 bin ton ihracat 28,5 bin ton iken 2020 yılı aynı döneme göre ithalat 52 bin ton, ihracat ise 28,5 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

İthalatın Ükelere Dağılımı

İhracatın Ükelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK 2019, (GTİP No: 7134000012, 7134000013, 7134000019)

İthalatta Kanada ve Kazakistan önemli yer tutarken, ihracatta Ortadoğu ülkeleri önemli bir paya sahiptir.

MERCİMEK DESTEKLEMELERİ

Fark Ödemesi Desteği (krş/kg)	Mazot Desteği (TL/da)	Gübre Desteği (TL/da)	Toprak Analizi Desteği (TL)	Organik Tarım Desteği	
				Bireysel Sertifika (TL/da)	Grup Sertifikası (TL/da)
50	22	4	40	40	20

*Tarımsal yeraltı su kısıtı bulunan tarım havzalarında mercimek fark ödemesi desteğine %50 ilave destek verilmektedir.

DEĞERLENDİRME

- ✚ Kalite standartlarının ortaya konması, pazara dönük ürün tespitlerinin yapılması, **coğrafi işaret ve markalaşma** faaliyetlerinin yapılması ile birlikte baklagillerin ekim nöbetine girmesi için farkındalık çalışmalarının oluşturulması adına, Bakanlığımızca eğitim ve yayım faaliyetleri yapılması ve TAGEM ile birlikte güdümlü proje yürütülmesi çalışmalarına başlanmıştır. 2020 yılı Havza Bazlı Fark Ödemesi Desteklemelerinde **mercimek lehine düzenleme** yapılması için destek birim fiyatları çalışmalarında konu ele alınmıştır.
- ✚ Yeşil mercimek üretimi 2013 yılında 20 bin ton iken 2019 yılında %118'lik bir artışla 43,6 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- ✚ 2020 üretim sezonuna yönelik ekilişlerde durum tespiti amacı ile gerçekleştirilen **saha ziyaretlerinde**, ekilişlerin tamamlandığı, ekim alanları miktarının geçen yıl ile aynı seviyelerde olduğu, bitki gelişimlerinin normal seyrinde devam ettiği gözlemlenmiştir.

- ✚ COVID-19 dolayı Çin limanlarından ayrılamayan konteynerler nedeni ile yaşanmakta olan navlun fiyat artışlarının, "DİR" kapsamında gerçekleştirilen ithalat ve genellikle Ortadoğu ülkelerine gerçekleştirilen ihracat fiyatlarında dalgalanmaya neden olması beklenmektedir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr